

РЕШЕНИЕ

№ 1732

гр. София, 31.01.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 73 СЪСТАВ, в публично заседание на девети октомври през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: ЕМИЛИАН ЛЮБ. ЛАКОВ

при участието на секретаря ЕМИЛИЯ АНТ. СОПОТСКА
като разгледа докладваното от ЕМИЛИАН ЛЮБ. ЛАКОВ Гражданско дело
№ 20221110148045 по описа за 2022 година

Предявени са обективно кумулативно съединени иски по чл. 344, ал. 1, т. 1 и т. 3 във вр. с чл. 225, ал. 1 КТ

Ищцата В. Д. И. моли съда да постанови решение срещу МИНИСТЕРСТВОТО НА ВЪНШНИТЕ РАБОТИ, с което на осн. чл.344, ал.1, т.1 КТ да признае за незаконно и да отмени уволнението ѝ със заповед №ЧЛ-95-00-344/07.07.2022 г. на законния представител на министъра на външните работи и да осъди ответника (след допуснато увеличение на иска по реда на чл.214, ал.1 ГПК) да ѝ плати на осн. чл.344, ал.1, т.3, вр. чл.225, ал.1 КТ – **37263,87 лв.**, представляваща обезщетение за оставането на ищцата без работа за периода 7.7.2022 – 1.7.2023 г. поради уволнението ѝ със заповед №ЧЛ-95-00-344/07.07.2022 г. на министъра на външните работи, ведно със законната лихва от подаване на исковата молба- 2.9.2022 г., до изплащане на сумата, и на осн. чл.78, ал.1 ГПК обезщетение за направените по делото разноси, съразмерно на уважените части от исковите. Счита, че не е извършила вмененото ѝ дисциплинарно нарушение – неявяване на работното място за повече от два последователни работни дни, тъй като се е наложило спешно да пътува, да отсъства от работното си място, за което е уведомила прекия си ръководител – послА.кът на Р.България в Саудитска Арабия, чрез когото е подала молбата си за отпуск, но той не я е придвижил своевременно, тъй като времето съвпада с края на мандата му като послА.к. Твърди, че

двумесечният срок по чл.194, ал.1 ГПК е изтекъл, като началото му е поставено с докладна записка от 3.5.2022 до министъра на външните работи - дисциплинарно овластения орган в ответното ведомство. И още - че заповедта по чл.195 КТ не ѝ е надлежно връчена в срока по чл.194, ал.1 КТ чрез електронно съобщение по интернет. Освен това счита, че обезщетението по чл.225, ал.1 КТ следва да се определи като се вземат предвид командировъчните пари, които е получавала докато е работила в задгранична командировка.

Ответникът оспорва исквете по основане и размер. Счита, че деянието ѝ представлява дисциплинарно нарушение по чл.190, ал.1, т.2 КТ за което се предвижда най-тежкото дисциплинарно наказание – дисциплинарно уволнение. Счита, че срокът по чл.194, ал.1 КТ е започнал да тече от 9.5.2022 г., тъй като тогава министърът е поставил резолюция върху докладната записка и тогава е узнал фактите, които описват процесното дисциплинарно нарушение.

Съдът, като прецени събраните по делото доказателства, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

Относно иска по чл.344, ал.1, т.1 КТ. Съгласно този текст, незаконно уволненият работник може да иска от съда да признае уволнението му за незаконно и да го отмени. Искът е обусловен от доказване от страна на ищеца на твърденията му сключването на трудовия договор и прекратяването му въз основа на процесната заповед по чл.330, ал.2, т.6, вр. чл.190, ал.1, т.2 КТ, твърденията за надлежно упражненото право на отпуск, поставянето началото на двумесечния срок срока по чл.194, ал.1 КТ на посочената от него дата преди повече от два месеца от връчване на уволнителната заповед. Обусловен е също и от доказване от страна на ответника на фактите, на които се основава уволнителната заповед – дисциплинарното нарушение по чл.190, ал.1, т.2 КТ и твърденията си за по-късно узнаване от министъра на външните работи за дисциплинарното нарушение, с което се обосновава уволнителната заповед.

По делото не се спори, че страните са обвързани от трудов договор от 20.02.2020 г., по силата на който ищцата се е задължила и е работила в ответното министерство на длъжност старши сътрудник, както и през периодите 17.02.2022 г. – 18.02.2022 г. и 11.04.2022 г. – 14.04.2022 г. ищцата е

отсъствала от работа. Поканена е и е дала обяснения за отсъствието си. И със заповед от 07.07.2022 г. на министъра на външните работи ѝ е наложено дисциплинарно наказание по чл.188, т.3 КТ – дисциплинарно уволнение. От приетата по делото съдебно счетоводна експертиза е видно, че размерът на brutното трудово възнаграждение на ищцата за периода юли 2022 г. – януари 2023 г. е 6025,35 лв., а размерът на командировъчните за работата ѝ зад граница – в Рияд, Саудитска Арабия е 15 972,00 евро (31 238,52 лв.).

От показаната на свидетеля Д.А. се установява, че е работил като управлява Посолството на Република България и е дал устно разрешение на поисканата от ищцата отпуск за времето на посоченото по-горе отсъствие, като е пропуснал своевременното администриране на молбата на ищцата чрез грама до министъра на външните работи, поради съвпадането на периода с края на мандата му като посланик в Саудитска Арабия.

От показаната на свидетеля В.Д., се установява, че на 14.4.2022 г. е установил отсъствието на ищцата от работното ѝ място, поради което е информирал Инспектората на Министерството на външните работи на допуснатото дисциплинарно нарушение чрез изпратена от него грама.

Проверката на фактите, касаещи дисциплинарното нарушение на ищцата е свързана с докладна записка от ръководителя на Инспектората към отговорното министерство до министъра на външните работи, от която личи, че фактите които са в основата последвалата ѝ уволнителна заповед, са достигнали до дисциплинарно овластения орган – в случая министърът, на 3.5.2022 г., като последвалите действия на различни служители в министерството не са довели до упражняване на правото на ищеца по чл.195, ал.1 КТ в рамките на два месеца, а след изтичането им – със заповед от 7.7.2022 г.

Съгласно чл. 194, ал. 1 КТ дисциплинарите наказания се налагат не по-късно от 2 месеца от откриване на нарушението и не по-късно от 1 година от извършването му.

Неоснователни са доводите на ищцата да не е извършила дисциплинарно нарушение. Съдебната практика сочи, че - Решение № 2 от 26.2.2016 г. по гр.д. №3546/16 г. на ВКС, III ГО и цитираната с него съдебна практика - /решение по гр.д. №1102/04 г. на ВКС III ГО и решение по гр.д. №198/10 г. на ВКС, IV ГО / ... няма законова възможност за ползване на

платен годишен отпуск без писмено разрешение на работодателя, нито задължение на последния да уведоми работника за отказа си да му разреши ползването на отпуск за определен период от време. Липсата на дължимото на осн. чл.173, ал.6 КТ/ ред.2011 г./ писмено разрешение на работодателя за ползване на поискА.я от работника отпуск означава, че неявяването на ищеца на работа за повече от два последователни работни дни представлява дисциплинарно нарушение по чл.187, т.1 КТ, за което може да се наложи и дисциплинарно наказА.е „уволнение”, с оглед тежестта му, обстоятелствата, при които е извършено и поведението на работника.

В случая обаче възможността на работодателя да уволни ищцата за допуснатото от нея дисциплинарно нарушение е погасено поради неупражняване на това потестативно право по чл.195, ал.1 КТ в двумесечния срок по чл.194, ал.1 КТ от откриване на нарушението. Съдебната практика е богата по отношение тълкуването на тази разпоредба. Откриване на нарушението означава работодателят да е узнал за дисциплинарното нарушение - за елементите на фактическия състав на дисциплинарното нарушение от обективна и субективна страна. Като подаването на докладна записка до него се счита за поставяне началото на двумесечния срок по чл.194, ал.1 КТ. Неоснователно е виждането на ответника, че в процесния случай отбелязването върху докладната записка от страна на министъра разкрива, по-късна дата за стартирането на този срок. Резолюцията на министъра сочи единствено съдържА.ето ѝ и обстоятелството, че последният се е произнесъл, а не кога му е докладвана докладната записка и кога я е прочел. Не може да се допусне, че докладна записка в Министерството на външните работи до министъра се докладва забавено с няколко дни, ако това е имплицитното твърдение на ответника, то остава недоказано в настоящия случай. По скоро е обратното виждане, датата на поставянето на регистрационен номер върху докладната записка следва да се приеме за дата на предоставянето ѝ на министъра за запознаване и вземане на решение. Дали последният е прочел и кога това се е случило е предмет на доказване от страна на ответника. Резолюцията на министъра върху докладната записка показва по-късен момент на узнаването за дисциплинарното нарушение, когато се е произнесъл по докладната записка. Несъмнено това е наложило по-рано да я прочете. Този по-ранен момент е именно датата на завеждането на докладната записка в деловодството на министерството. Доказването на

по-късен момент е в тежест на ответника, както в негова тежест е да докаже въобще фактите, на които се основава уволнителната заповед и законосъобразното изпълнение на реда за налагане на дисциплинарното наказание при оспорването на процедурата по чл.194 и 195 КТ от страна на ищцата.

Изложеното показва, че уволнителната заповед е незаконна и следва да се отмени.

Относно иска по чл.344, ал.1, т.3, вр. чл.225, ал.1 КТ.

Съгласно тези текстове работникът и служителят има право да иска обезщетение за времето през което е останал без работа поради уволнението. При незаконно уволнение работникът или служителят имат право на обезщетение от работодателя в размер на брутното му трудово възнаграждение за времето, през което е останал без работа поради уволнението, но за не повече от 6 месеца.

Този иск е обусловени от доказването от страна на ищцата фактите по главния иск по чл.344, ал.1, т.1 КТ, оставането ѝ без работа поради уволнението с процесната заповед по чл.330, ал.2, т.6 КТ (ТР №6/2013 г. по т.д. № 6/2013 г. на ВКС, ОСГК) и размера на брутното му трудово възнаграждение за последния месец преди уволнението.

Главният иск е основателен, по делото не се спори че ищцата е останала без работа през исковия период поради уволнението ѝ, поради което следва да се приеме, че искът е доказан по основА.е.

От приетата по делото съдебно-счетоводна експертиза е видно, че размерът на брутното трудово възнаграждение на ищцата за последния отработен месец при ответника е в размер на 6025,35 лв.

Ето защо, искът е частично доказан по размер. За разликата до пълния предявен размер от 37263,87 лв. искът следва да се отхвърли, тъй като тази разлика се основава на неправилното становище на ищцата, че командировъчните пари следва да се включат в основата на обезщетението по чл.225, ал.1 КТ. Същите не представляват възнаграждение за положен труд, а са средства – пътни дневни и квартирни, които служат на дипломатическия служител за да може да живее в приемащата страна, в която осъществява задгравната си командировка. Ето защо, макар да се получават

продължително време – колкото трае мандатът в съответната страна, те не представляват елемент от работната заплата с постоянен характер и не могат да послужат като основА.е за изчисляване на обезщетението по чл.225, ал.1 КТ.

Относно направените по делото разноски:

На осн. чл.78, ал.1 КТ ответникът е задължен да плати на ищеца направените по делото разноски, съразмерно на уважените части от исковете. Разноските на ищцата са в размер на 1000,00 лв. за адв.възнаграждение, като предвид непосочването каква част от него за кой иск се отнася, следва да се приеме, че е при равни квоти за всеки от исковете. Затова обезщетението по чл.78, ал.1 ГПК за разноските по главния иск е 500,00 лв., а за иска по чл.225, ал.1 КТ – 16,16 % от 500,00 лв., т.е. 80,80 лв. Общо 580,80 лв.

На осн. чл.78, ал.6 ГПК ответникът е задължен да плати по сметка на СРС държавна такса в размер на 80,00 лв. и 4% от 6025,35 лв., т.е. 241,01 лв., което се равнява на 321,01 лв. На същото основА.е – и 16,16 % от 350,00 лв. разноски за съдебно-счетоводна експертиза от бюджета на съда, т.е. 56,56 лв.

На осн. чл.242, ал.1 КТ следва да се допусне предварително изпълнение на решението в частта по чл.344, ал.1, т.3, вр. чл.225, ал.1 КТ.

Предвид изложеното, Софийският районен съд,

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА НЕЗАКОННО и ОТМЕНЯ, на осн. чл. 344, ал.1, т.1 КТ, уволнението на В. Д. И. с ЕГН: ***** със заповед №ЧЛ-95-00-344/07.07.2022 г. на законния представител на ответното МИНИСТЕРСТВОТО НА ВЪНШНИТЕ РАБОТИ с ЕИК: 000695228.

ОСЪЖДА ответника МИНИСТЕРСТВО НА ВЪНШНИТЕ РАБОТИ с ЕИК: 000695228 да плати на ищцата В. Д. И. с ЕГН: ***** следните суми:

на осн. чл.344, ал.1, т.3, вр. чл.225, ал.1 КТ – **6025,35 лв.**, представляваща обезщетение за оставането на ищцата без работа за периода 7.7.2022 – 1.7.2023 г. поради уволнението ѝ със заповед №ЧЛ-95-00-344/07.07.2022 г. на министъра на външните работи, ведно със законната лихва от подаване на исковата молба- 2.9.2022 г., до изплащане на сумата,

на осн. чл.78, ал.1 ГПК - **580,80лв.** – обезщетение за направените по делото разноски, съразмерно на уважените части от исковете, като

ОТХВЪРЛЯ частично иска по чл.344, ал.1, т.3, вр. чл.225, ал.1 КТ – само за разликата от уважената част до пълния предявен размер от 37263,87 лв.

ОСЪЖДА ответното МИНИСТЕРСТВО НА ВЪНШНИТЕ РАБОТИ с ЕИК: 000695228 да плати по сметка на СОФИЙСКИЯ РАЙОНЕН СЪД следните суми: **321,01 лв.** – държавна такса и **56,56 лв.** – обезщетение за направените по делото разноски от бюджета на съда, съразмерно на уважените части от исковете.

ДОПУСКА на осн. чл.242, ал.1 КТ предварително изпълнение на решението в частта по чл.344, ал.1, т.3, вр. чл.225, ал.1 КТ за сумата от 6025,35 лв.

Решението подлежи на обжалване по реда на Глава двадесета от ГПК – с въззивна жалба пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчването ѝ на стрА.те. В частта по чл.242, ал.1 ГПК съдебният акт представлява определение и обжалването му е възможно по реда на Глава двадесет и първа от ГПК – пред СГС с частна жалба в едноседмичен срок от съобщението до стрА.те.

Преписи от решението да се връчат на стрА.те

Съдия при Софийски районен съд: _____